

Maa-aineslain (555/1981) 14§:n mukaisen määräyksen antaminen juoksevan uhkasakon uhalla

YTLTK 10.02.2023 § 21

55/11.03.03/2023

Maa-ainesten ottaminen on maa-aineslain (555/1981) mukaan luvanvaraista (4 §). Maa-aineslain mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta (11 §).

Veljekset Karjalainen Oy:lle on myönnetty maa-aineslupa Haapaharjun sora-alueelle, Pelkosenniemen kunta, rakennusmestari, 27.2.2008 § 5 (liite 8). Haapaharjun sora-alueella koskevassa maa-aineslupapäätöksessä on annettu seuraavat asiaan liittyvät määräykset:

Lupamääräys 5. Maa-ainesta otettaessa tulee ylimmän luontaisen pohjavesipinnan päälle jättää suojaavaa maakerrosta vähintään kaksi (2,0) metriä eikä suunniteltua ottotasoa + 170,00 m saa alittaa. Ottotasoa tulee tarvittaessa nostaa, mikäli pohjavesihavainnot antavat siihen aiheutta.

Lupamääräys 6. Maa-ainesten otto tulee toteuttaa niin, että siitä aiheutuu mahdollisimman vähän maisemakuvan rikkoutumista. Kaivantojen reunat tulee luiskata kaltevuuteen 1:3 ... Alueen maisemointi tulee suorittaa niin pian kuin se ottamistoiminnan edistyessä on mahdollista...

Lupamääräys 7. Alueet on ottamistyön päätyttyä siistittävä ja saatettava puustoistutuksin muuhun ympäristöön soveltuvaksi...

Luvan viimeinen voimassaolopäivä on ollut 28.2.2018, johon mennessä kaikki em. jälkihoitotyöt olisi tullut olla suoritettuna. Alueella on tehty lopputarkastus 1.6.2018, jossa on todettu, että alueen maisemointityöt olivat tekemättä ja että ottaminen alueella oli paikoin edennyt alle luvan mukaisen tason, eikä pohjaveden päällä oleva suojaava maakerros ollut riittävän paksu.

Alueelle tehdyn lopputarkastuksen jälkeen Veljekset Karjalainen Oy:tä on kehoitettu suorittamaan maisemointi loppuun lupamääräysten mukaisesti 1.9.2018 mennessä. Kehotuksen noudattamista on valvottu 19.9.2018 ja 14.5.2019 tehdyillä tarkastuksilla ja todettu ettei aluetta ole maisemoitu. Maisemoinnin loppuunsaattamiseksi Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymä on 12.9.2019 määrännyt Veljekset Karjalainen Oy:tä suorittamaan alueen maisemoinnin sakon uhalla 30.6.2020 mennessä (liite 9). Annetun määräyksen noudattamista on valvottu 20.5.2021 ja 11.11.2021 tehdyillä tarkastuksilla, joilla on todettu, ettei lautakunnan määräystä ole noudatettu. Koska 12.9.2019 asetettua uhkasakkoa ei ole tuomittu maksettavaksi kahden vuoden kuluessa maisemoinnille asetetun määräajan päättymisestä, on se uhkasakkolain (1113/1990) 13 §:n mukaisesti vanhentunut.

Alueelle on tehty tarkastus 22.9.2022, jolloin on todettu, ettei aluetta ole maisemoitu. Veljekset Karjalainen Oy:tä on tarkastuksen jälkeen kehoitettu suorittamaan Haapaharjun sora-alueella päättyneen maa-ainesluvan mukainen maisemointi loppuun sekä korottamaan ottoalueen pohjaa pilaantumattomilla maa-aineksilla niin, että ylimmän luontaisen pohjavesipinnan

yläpuolelle jää vähintään kahden (2,0) metrin korkuinen suojaava maakerros 4.11.2022 mennessä. Alueelle 11.11.2022 tehdyllä tarkastuksella on todettu, ettei annettua kehotusta ole noudatettu ja alue on edelleen maiseimomatta.

Edellisen 12.9.2019 asetetun uhkasakon vanhentumisen vuoksi Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on käynnistänyt uuden hallintopakkomenettelyn maa-ainestilueen maisemoinnin loppuunsaattamiseksi. Veljekset Karjalainen Oy:tä on kuultu uhkasakon asettamista koskien 21.11.2022 lähetetyllä kuulemiskirjeellä (liite 10). Veljekset Karjalainen Oy on antanut vastauksen kuulemiseen määräaikaan 13.1.2023 mennessä (liite 11).

Maa-ainestilain (555/1981) mukaan jos maa-ainestien ottamisessa laiminlyödään maa-ainestilain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisten velvollisuuksien täyttäminen, valvontaviranomaisen on velvoitettava asianomainen noudattamaan säännöksiä poistamaan tai muuttamaan tehdyn työn vaikutukset taikka palauttamaan vallinnut olotila ja täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla tai sillä uhalla, että tekemättä jätetty suoritetaan laiminlyöjän kustannuksella (14 §).

Uhkasakkolain (1113/1990) 6 §:n mukaan uhkasakko asetetaan määrämällä päävelvoite asianosaisen noudatettavaksi sakon uhalla. Kunkin päävelvoitteen tehosteeksi on asetettava eri uhkasakko. Uhkasakko asetetaan joko kiinteänä tai siten, että sen suuruus määräytyy ajan kulumisen mukaan (juokseva uhkasakko). Asettamispäätöksestä on käytävä selvästi ilmi, mihin asianosainen on velvoitettu ja milloin, mihin mennessä tai mistä lähtien päävelvoitetta on noudatettava. Määräajan pituutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun mahdollisuus noudattaa sitä sekä muut asiaan vaikuttavat seikat.

Valmistelija Ympäristötarkastaja Kaisa Soppela, 040 520 3162

Esittelijä Ympäristötarkastaja Soppela Kaisa Kemijärvi

Päätösehdotus Ympäristöterveyslautakunta määrää Veljekset Karjalainen Oy:n suorittamaan loppuun Haapaharjun sora-alueen (kiinteistötunnus KESKIPYHÄ 583-403-1-222) jälkihoitotyöt maa-ainestilupapäätöksen (Pelkosenniemen kunta, rakennusmestari, 27.2.2008 § 5) mukaisesti ja korottamaan ottoalueen pohjaa pilaantumattomilla maa-ainestilueilla niin, että ylimmän luontaisen pohjavesipinnan yläpuolelle jää vähintään kahden (2,0) metrin korkuinen suojaava maakerros. Pohjavettä suojaava maakerros tulee mittauttaa ulkopuolisen riippumattoman tahon toimesta. Toimenpiteet määrätään tehtäväksi 30.6.2023 mennessä juoksevan uhkasakon uhalla, jonka peruserä on 6000 euroa ja lisäerä on 1000 euroa. Lisäerä eräänny kuukausittain.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liite

- 1 Maa-ainestilupa Veljekset Karjalainen Oy Haapaharju
- 2 Ympäristöterveyslautakunnan määräys 12.9.2019
- 3 Kuulemiskirje 21.11.2022
- 4 Veljekset Karjalainen Oy / vastaus kuulemiseen 13.1.2023

Ympäristöterveyslautakunta

§ 21

10.02.2023

Otteen oikeaksi todistaa

14.02.2023

Joonas Neuvonen
ympäristötarkastaja

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 21**VALITUSOSOITUS**

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomainen, käynti- ja postiosoite:
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Käyntiosoite: Isokatu 4, 90100 Oulu
Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu
Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Faksi: 029 564 2841

Valitusaika 30 päivää. Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirja

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä. Asiakirjat voi toimittaa myös sähköisesti tai asiointipalvelussa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Lisätietoja

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.